

Morsa Prosjektet  
Postboks 325  
1502 MOSS

Statens forurensningstilsyn  
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo  
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00  
Telefaks: 22 67 67 06  
E-post: postmottak@sft.no  
Internett: www.sft.no

Dato: 16.04.2007  
Vår ref.: 2002/1367 343.30  
Deres ref.:  
Saksbehandler: Harald Gaarde, telefon: 22573680

### **Tilsagn om midler til gjennomføring av utredninger og tiltak i regi av Morsa prosjektet i 2007**

-----  
**SFT gir Morsa-prosjektet 4 mill kr til gjennomføring av utredninger og tiltak for å bedre vannkvaliteten i Morsavassdraget. Midlene gis som en belastningsfullmakt til fylkesmannen i Østfold. Det er ikke anledning til å overføre midler til 2008. Morsa-prosjektet skal utarbeide en rapport med resultatene fra de enkelte prosjektene samt innlevere revisorbekreftet regnskap.**  
-----

#### **Bakgrunn**

Den alvorlige forurensningssituasjonen i Vansjø er bakgrunnen for at SFT i flere år har gitt tilskudd til det arbeidet som drives i regi av Mora-prosjektet. SFT har også støttet et tilsvarende arbeid som drives i regi av Aksjon Jærvassdrag. For å få mest mulig ut av de statlige midlene som settes inn, har Morsa-prosjektet og Aksjon Jærvassdrag forpliktet seg til å samarbeide om felles problemstillinger, utveksle erfaringer etc. Tidligere års arbeid har gitt mye ny, verdifull kunnskap.

#### **Søknad om midler til utredninger og tiltak i 2007**

Det er på årets statsbudsjett satt av 6 mill kr til overvåking, utredninger og delfinansiering av helhetlige tiltak i Vansjø og Jærvassdragene. SFT har mottatt en omfattende søknad fra Morsa-prosjektet datert 22.01.07 på totalt 5,3 mill kr. Etter at søknaden ble sendt, har Morsaprojektet mottatt tilsagn om støtte til et av prosjektene fra fylkesmannen i Østfold. Videre har Morsaprojektet foretatt noen mindre justeringer av søknaden samt kommet med forslag til en viss prioritering av prosjektene.

#### **SFTs vurdering**

Prosjektene som søknaden omhandler, er grundig beskrevet og bygger bl.a. på anbefalinger fra de siste årenes utredninger og tiltak. Det er imidlertid i denne

sammenheng viktig å påpeke at det primære tiltaket for å bedre vannkvaliteten i Morsavassdraget fortsatt vil være å redusere forurensningstilførslene til vassdraget.

SFT har vurdert søknadene fra Morsa-prosjektet og Aksjon Jærvassdrag samlet ut i fra hvordan de statlige midlene best kan benyttes. Vi mener det er av spesiell interesse å få gjennomført enkeltprosjekter som har overføringsverdi til andre vassdrag med tilsvarende problemer. Videre at det foreligger et godt faglig grunnlag før gjennomføringen av praktiske tiltak startes opp og at kunnskap som nå erverves må bli gjort tilgjengelig for andre på en god måte. I denne sammenheng tenker vi spesielt på arbeidet med å følge opp forskriften om "Rammer for vannforvaltning".

SFT forutsetter at Morsa-prosjektet og Aksjon Jærvassdrag fortsetter og om mulig utvider det samarbeid og den kontakt som nå eksisterer. For å sikre at også SFT er orientert om framdriften og resultatene av arbeidene, vil SFT ta initiativ til ett fellesmøte med partene før sommerferien og ett til høsten.

Det er viktig at den kunnskap som blir ervervet gjennom de utredningsprosjektene som nå gjennomføres, blir formidlet til deltakerne i Morsa-prosjektet og andre som har brukerinteresser i området samt at ny kunnskap gjøres tilgjengelig for andre med samme type problemer. Det er positivt at resultatene fra fjorårets undersøkelser som er gjennomført i regi av Morsa-prosjektet er formidlet på flere måter, blant annet ved orienteringer til skoleelever, studenter og lokale foreninger i Morsa-området, ved artikler og foredrag i faglige fora, og på et åpent møte i Moss med noen hundre deltakere.

SFT gir økonomisk støtte til flere av prosjektene knyttet til mindre avløpsanlegg. Vi ønsker i år som tidligere år, at Bioforsk trekkes aktivt inn i disse og at all kunnskap som erverves gjøres tilgjengelig på Bioforsk sin nettside [www.avlop.no](http://www.avlop.no).

Det er viktig at kommunene stiller de riktige funksjonskravene som mindre anleggene skal oppfylle. Det er imidlertid opp til produsenter/leverandører å utforme anleggene slik at kravene oppfylles. SFT vil derfor ikke å støtte prosjektet om forbedring av prosessløsninger.

Til orientering kan vi opplyse at SFT har mottatt søknad fra Bioforsk om økonomisk støtte knyttet til prosjekter vedrørende mindre renseanlegg og at vi vil inngå en egen kontrakt om dette. Da søknadene fra Morsa-prosjektet og Bioforsk til dels kan overlappe hverandre, vil SFT invitere Morsa-prosjektet med konsulenter og Bioforsk til et møte for å kunne trekke klarere grenselinjer. Vi har derfor satt av en diversepost som vil kunne dekke opp ytterligere prosjekter knyttet til mindre renseanlegg.

SFT er usikker på verdien av prøvefiske i år og ønsker ikke å prioritere dette. Vi finner heller ikke å kunne gi støtte til forsøk med bioenergiskog for å finne ut om dette er mer effektivt enn for eksempel gras for å tappe ut fosfor fra jorda samt å forhindre erosjon.

**Konklusjon**

SFT gir Morsaprojektet et tilskudd på 4,0 mill kr inkl. mva. Fordelingen av midler på det enkelte prosjekt framgår av vedlegg 1. Tilskuddet vil bli gitt som en belastningsfullmakt til fylkesmannen i Østfold. Ved gjennomføringen av de enkelte prosjektene må statlige innkjøpsregler følges og revisorbekreftet regnskap skal i etterkant sendes til fylkesmannen i Østfold. Videre forutsettes det at den detaljerte utforming av oppgavene innenfor hvert prosjekt gjøres i samarbeid med bl.a. fylkesmannen. Da tilskuddet må være benyttet i løpet av 2007, vil dette i praksis si at prosjektene i hovedsak må være avsluttet innen utgangen av november. Det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at ingen av midlene kan overføres til 2008. Hvis hele eller mindre deler av et prosjekt skulle vise seg vanskelig å gjennomføre som forutsatt, må dette rapporteres til SFT så snart som mulig. Hvis det ønskes en omfordeling av midlene, oppstart av et nytt prosjekt osv, pga. mindre forbruk i andre prosjekter, må det sendes ny søknad til SFT.

Morsa-prosjektet må innen utgangen av januar 2008 ha oversendt SFT en rapport om resultater og konklusjoner fra de i 2007 gjennomførte prosjekter.

SFT og Riksrevisjonen skal gis adgang til å kontrollere at midlene er benyttet etter forutsetningene.

Med hilsen

Marit Kjeldby (e.f.)  
Direktør i miljøoppfølgingsavdelingen

Anne Sundbye  
Seksjonssjef

*Vedlegg: Tabell over prosjekter og tildelte midler*

*Kopi til:*

- Fylkesmannen i Østfold
- Miljøverndepartementet
- Bioforsk

## Morsa-prosjektet 2007

**Tabell over prosjekter og tildelte midler**

| Område                     | Prosjekt                                                                                                        | Tildelte midler<br>inkl. mva (1000 kr) |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Mindre<br>avløpsanlegg     |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Informasjon og opplæring til anleggseiere                                                                       | 100                                    |
|                            | Bedre lokale forskrifter                                                                                        | 100                                    |
|                            | Konferanse om oppfølging og drift av spredte<br>avløpsanlegg                                                    | 100                                    |
|                            | Videreføring av driftsoppfølging og<br>funksjonskontroll                                                        | 250                                    |
|                            | Diverse oppgaver som må nærmere utformes i<br>samarbeid mellom Morsaprojektet<br>m/konsulenter, Bioforsk og SFT | 225                                    |
| Blågrønnalge               |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Microcystis, testing av<br>næringssaltbegrensning                                                               | 250                                    |
| Tiltaksplan og<br>effekter |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Fullføring av tiltaksplan for vestre og nedre<br>Vansjø                                                         | 100                                    |
|                            | Beregning av tiltakseffekter på land og i<br>vassdrag                                                           | 450                                    |
| Overvåking                 |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Vansjø og Sæbyvannet                                                                                            | 800                                    |
|                            | Tilløpselver til Storefjorden, Sunda og utløp<br>Moss                                                           | 375                                    |
|                            | Tilførsler vestre Vansjø                                                                                        | 400                                    |
| Sedimenter                 |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Undersøkelse av sedimenter i nedre Vansjø og<br>tidsvariasjon i sedimentkjemi                                   | 150                                    |
|                            |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Fosforbudsjett vannkvalitet                                                                                     | 50                                     |
| Administrasjon             |                                                                                                                 |                                        |
|                            | Infotiltak                                                                                                      | 150                                    |
|                            | Prosjektstyring og administrasjon                                                                               | 500                                    |
| Totalt                     |                                                                                                                 | 4.000                                  |